IV

(Informări)

INFORMĂRI PROVENIND DE LA INSTITUȚIILE, ORGANELE ȘI ORGANISMELE UNIUNII EUROPENE

COMITETUL DE SUPRAVEGHERE A OLAF

RAPORT DE ACTIVITATE AL COMITETULUI DE SUPRAVEGHERE A OLAF – 2018

(2019/C 343/01)

Membrii Comitetului de supraveghere a OLAF

Dl Jan MULDER

Președintele Comitetului de supraveghere a OLAF
Membru al comitetului din 23 ianuarie 2017, președinte din 1 martie 2017
Fost deputat în Parlamentul European, Țările de Jos

Dna Maria Helena FAZENDA

Membră a comitetului din 23 ianuarie 2017
Secretar General al Serviciului de Securitate Internă, Portugalia
Procuror

Dl Petr KLEMENT

Membru al comitetului din 23 ianuarie 2017
Parchetul General, Cehia
Procuror

Dna Grażyna STRONIKOWSKA

Membră a comitetului din 13 iulie 2016
Parchetul Național, Varșovia, Polonia
Procuror

Dl Rafael MUÑOZ LÓPEZ-CARMONA

Membru al comitetului din 1 decembrie 2017
Șef al Unității de sprijin din cadrul organismului general de control al statului de pe lângă Biroul procurorului special pentru combaterea corupției și a criminalității organizate, Spania
Auditor, avocat, economist

CUVÂNT-ÎNAINTE AL PREȘEDINTELUI COMITETULUI DE SUPRAVEGHERE A OLAF

Anul 2018 a fost un an de schimbări majore pentru OLAF, fiind numit un nou director general. În procedura de numire, Comitetul de supraveghere a OLAF a avut un rol de observator și, în final, și-a dat aprobarea pentru procedura urmată. Comitetul de supraveghere dorește o cooperare fructuoasă și se angajează pe deplin să sprijine OLAF în lupta sa crucială împotriva fraudei, a corupției și a activităților ilegale în detrimentul intereselor financiare ale UE. Comitetul de supraveghere își exprimă recunoștința pentru buna cooperare cu dl Nick Ilett, director general interimar, în cursul unei părți importante a anului.

De asemenea, au avut loc unele schimbări semnificative la nivelul Secretariatului Comitetului de supraveghere. Postul de șef al secretariatului este în prezent vacant. Funcționarea secretariatului nu a putut fi îmbunătățită din cauza absențelor lungi ale membrilor personalului. Găsirea unor înlocuitori temporari nu a fost posibilă. Toate aceste lucruri au condus la mai puține rezultate decât se intenționa la începutul anului.

Comitetul de supraveghere s-a reunit lunar, astfel cum impune Regulamentul (UE, Euratom) nr. 883/2013 al Parlamentului European și al Consiliului [1], având drept prioritate menținerea unor contacte periodice cu instituțiile UE, precum și cu partenerii și cu părțile interesate ale OLAF. La fiecare reuniune au fost invitați, de asemenea, funcționari ai OLAF, inclusiv directorul general, și au avut loc schimburi de opinii cu privire la probleme de actualitate. De asemenea, Comitetul de supraveghere a manifestat un deosebit interes pentru înființarea Parchetului European (EPPO). Comitetul a fost informat de OLAF cu privire la evoluții în cadrul fiecărei reuniuni.

Comitetul de supraveghere a acordat o atenție deosebită propunerii Comisiei Europene de revizuire a Regulamentului (UE, Euratom) nr. 883/2013, regulamentul care stă la baza funcționării OLAF. Au fost formulate o serie de sugestii privind modul în care ar putea fi îmbunătățite performanțele OLAF în opinia de expert a Comitetului de supraveghere. Mai multe informații privind îmbunătățirile propuse de Comitetul de supraveghere pot fi citite în prezentul raport anual.

De asemenea, Comitetul de supraveghere s-a concentrat pe oficializarea unor noi acorduri cu OLAF referitoare la modul în care acesta raportează comitetului cu privire la două aspecte prevăzute de regulament. Acestea sunt: raportarea privind respectarea garanțiilor procedurale și raportarea către Comitetul de supraveghere atunci când investigațiile durează mai mult de 12 luni. În timp, se va ajunge la analizarea acestor aspecte și se va decide dacă sunt satisfăcătoare.

Au fost efectuate vizite la Curtea de Conturi Europeană pentru a ne familiariza cu activitățile acesteia privind controlul fraudei. Aceste vizite au fost fructuoase. Explorăm posibilități de a ajunge la o cooperare mai strânsă și acest lucru ar putea conduce la detașarea temporară a unui reprezentant al personalului Curții de Conturi la Secretariatul Comitetului de supraveghere.

Sperăm că, până la redactarea următorului raport anual, secretariatul va dispune de personal complet și că ambiția Comitetului de supraveghere de a publica o serie de avize care să facă posibilă asigurarea unui control mai bun al fraudei în Uniunea Europeană se va fi dovedit realistă. La fel ca până acum, Comitetul de supraveghere depune eforturi pentru a ajunge la o cooperare fructuoasă cu OLAF, fiind critic, dar constructiv.

Doresc să mulțumesc în mod special Secretariatului Comitetului de supraveghere pentru activitatea sa din această perioadă, în pofida circumstanțelor adverse.

Jan MULDER

Președintele Comitetului de supraveghere a OLAF

[1] Regulamentul (UE, Euratom) nr. 883/2013 al Parlamentului European și al Consiliului din 11 septembrie 2013 privind investigațiile efectuate de Oficiul European de Luptă Antifraudă (OLAF) și de abrogare a Regulamentului (CE) nr. 1073/1999 al Parlamentului European și al Consiliului și a Regulamentului (Euratom) nr. 1074/1999 al Consiliului (JO L 248, 18.9.2013, p. 1).

Cuprins

Pagina

DECLARAȚIE DE MISIUNE ... 4

CADRUL JURIDIC ÎN CARE FUNCȚIONEAZĂ OLAF: CONTRIBUȚIA LA REFLECȚIA PRIVIND REFORMA OLAF ... 4

MONITORIZAREA RESURSELOR OLAF ... 6

MONITORIZAREA LA INIȚIATIVA COMITETULUI DE SUPRAVEGHERE: ACCESUL LA INFORMAȚII PENTRU ÎNDEPLINIREA FUNCȚIILOR DE SUPRAVEGHERE ... 9

MONITORIZAREA DURATEI INVESTIGAȚIILOR OLAF ... 10

OBSERVAȚII GENERALE ... 11

ANALIZA EFECTUATĂ DE COMITET CU PRIVIRE LA 484 DE RAPOARTE PENTRU INVESTIGAȚII CARE DUREAZĂ MAI MULT DE 12 LUNI ... 11

CONCLUZII FINALE ... 13

CAZURILE PENTRU CARE ESTE NECESARĂ TRANSMITEREA DE INFORMAȚII CĂTRE AUTORITĂȚILE JUDICIARE NAȚIONALE ... 14

CAZURILE ÎN CARE RECOMANDĂRILE OLAF NU AU FOST URMATE DE CĂTRE AUTORITĂȚILE RELEVANTE ... 14

MONITORIZAREA EVOLUȚIILOR PRIVIND APLICAREA GARANȚIILOR PROCEDURALE ... 16

EVALUAREA PRIORITĂȚILOR POLITICII DE INVESTIGARE A OLAF ȘI A ORIENTĂRILOR PRIVIND PROCEDURILE DE INVESTIGARE ... 16

RELAȚIILE CU OLAF, INSTITUȚIILE UNIUNII EUROPENE, PARTENERII ȘI PĂRȚILE INTERESATE ALE OLAF ... 18

REUNIUNI CU INSTITUȚII, ORGANISME ȘI ALTE AGENȚII ALE UE ... 18

GUVERNANȚA COMITETULUI DE SUPRAVEGHERE A OLAF ... 18

SECRETARIATUL COMITETULUI DE SUPRAVEGHERE, METODELE DE LUCRU ȘI ASPECTE BUGETARE ... 18

DECLARAȚIE DE MISIUNE

Articolul 15 alineatul (1) din Regulamentul (UE, Euratom) nr. 883/2013:

„Comitetul de supraveghere monitorizează cu regularitate îndeplinirea de către oficiu a funcției sale investigative, pentru a consolida independența oficiului în exercitarea corespunzătoare a competențelor care îi sunt conferite prin prezentul regulament.

În special, Comitetul de supraveghere monitorizează evoluțiile privind modul de aplicare a garanțiilor procedurale și durata investigațiilor, în lumina informațiilor transmise de către directorul general în conformitate cu articolul 7 alineatul (8).”

1. Comitetul de supraveghere a fost înființat pentru a consolida și a garanta independența OLAF prin monitorizarea periodică a funcției sale de investigare și pentru a acorda asistență directorului general în îndeplinirea îndatoririlor sale. Comitetul este pe deplin angajat pentru îndeplinirea acestei misiuni. De asemenea, comitetul își interpretează rolul de a acorda asistență directorului general al OLAF într-o manieră care să permită cel mai bine OLAF să își îmbunătățească eficacitatea în calitate de organism de investigare al UE riguros și imparțial, complet independent de presiunea și interferența externe nejustificate. Anul acesta, OLAF își sărbătorește, de asemenea, a douăzecea aniversare, ceea ce reprezintă o oportunitate de a reflecta la modul în care oficiul și-a îndeplinit rolul și la maniera în care intenționează să procedeze în viitor, în special odată cu înființarea Parchetului European (EPPO) în lupta împotriva fraudei, a corupției și a infracțiunilor care afectează bugetul UE. Comitetul este pregătit să sprijine OLAF în eforturile acestuia de a îmbunătăți calitatea activității sale și să joace un rol esențial în noul spațiu european de justiție, în care asistența și sprijinul OLAF pentru EPPO, precum și cooperarea OLAF cu EPPO vor avea o importanță fundamentală pentru protejarea intereselor financiare ale UE.

2. Comitetul furnizează directorului general al OLAF și instituțiilor avize și rapoarte privind investigațiile efectuate de OLAF fără a interveni în desfășurarea investigațiilor în curs. Monitorizarea periodică a investigațiilor efectuate de OLAF este cea mai bună metodă pentru a garanta independența acestuia, iar comitetul s-a implicat în mod considerabil în această perioadă în stabilirea unei baze de lucru solide cu noul director general al OLAF și în îmbunătățirea calității informațiilor transmise periodic acestuia de către OLAF; acest lucru se aplică în special pentru informațiile cuprinse în rapoartele privind investigațiile care se desfășoară pe o perioadă mai mare de 12 luni, informațiile privind plângerile individuale împotriva investigațiilor efectuate de OLAF și informațiile privind recomandările OLAF care nu au fost urmate de către autoritățile relevante. Comitetul participă în mod activ la schimbul de opinii interinstituțional anual privind performanțele OLAF, menținându-și în mod consecvent poziția de a stabili priorități privind politica de investigare în conformitate cu principalele domenii de cheltuieli din bugetul UE.

3. Comitetul de supraveghere este responsabil în fața instituțiilor care i-au numit pe membrii acestuia și ultimul său raport anual de activitate a fost discutat cu comisarul pentru buget și resurse umane, dl Oettinger; cu secretarul general al Comisiei, dl Selmayr; cu Comisia pentru control bugetar a Parlamentului European (CONT); cu grupul de lucru împotriva fraudei al Consiliului pe durata Președinției Austriece; cu Curtea de Conturi Europeană și cu Ombudsmanul European. Fiind conștienți de importanța amendamentelor la Regulamentul (UE, Euratom) nr. 883/2013 privind OLAF pentru a adapta mandatul OLAF la necesitățile EPPO, membrii comitetului au reflectat profund asupra acestui aspect și și-au exprimat părerea într-un raport transmis instituțiilor în noiembrie 2018, cu sugestii specifice pentru numeroase dispoziții legale. Comitetul își exprimă mulțumirea privind feedbackul pozitiv pe care l-a primit din partea Comisiei pentru control bugetar a Parlamentului European.

4. Comitetul a organizat 11 reuniuni plenare ([2]) și a continuat practica de a-l invita pe directorul general nou-numit al OLAF, precum și personalul acestuia la reuniunile sale, pentru a discuta și a se informa cu privire la orice aspect relevant pentru activitatea comitetului și a OLAF. Comitetul și-a exprimat interesul de a desfășura o activitate constructivă împreună cu OLAF și de a sprijini oficiul în vederea îmbunătățirii performanțelor și a eficienței acestuia. În perioada de raportare, comitetul a numit raportori care să lucreze la domenii specifice ale planului său de lucru și să monitorizeze aceste domenii. Acești raportori au lucrat în strânsă cooperare cu secretariatul pentru a elabora proiecte de avize și de rapoarte care să fie adoptate de comitet.

CADRUL JURIDIC ÎN CARE FUNCȚIONEAZĂ OLAF: CONTRIBUȚIA LA REFLECȚIA PRIVIND REFORMA OLAF

5. Reforma temeiului juridic al OLAF, Regulamentul (UE, Euratom) nr. 883/2013, a făcut obiectul unor intense dezbateri pe parcursul perioadei vizate de prezentul raport. Propunerea de modificare a Regulamentului privind OLAF în ceea ce privește

([2]) Din iulie 2018 până în iunie 2019.

cooperarea cu Parchetul European (EPPO) și eficacitatea investigațiilor efectuate de OLAF a culminat cu aprobarea rezoluției legislative a Parlamentului European din 16 aprilie 2019 ([3]). Fiind pe deplin conștient de importanța acestei reforme și în urma unei cereri formulate de Parlament, comitetul a încercat să joace un rol activ și constructiv în dezbatere, prezentându-se în fața Comisiei pentru control bugetar a Parlamentului și prezentând sugestii scrise Comisiei, Consiliului și Parlamentului privind viitoarele relații ale OLAF cu EPPO, accesul la informații și relațiile de lucru ale OLAF cu comitetul conform noului regulament ([4]). Observațiile comitetului privind dispozițiile specifice ale propunerii de modificare au fost ghidate de principiul efectuării imparțiale a investigațiilor, al securității juridice, al transparenței și al răspunderii, OLAF trebuind să onoreze toate aceste principii.

6. În conformitate cu conținutul Avizului său nr. 2/2017 privind aplicarea Regulamentului privind OLAF ([5]), comitetul a identificat câteva etape esențiale care necesită clarificare în ceea ce privește punerea în aplicare a funcției de investigare. Comitetul a subliniat că monitorizarea periodică a investigațiilor trebuie să fie menținută ca cea mai bună metodă de garantare a independenței OLAF și că trebuie să aibă acces la toate informațiile necesare pentru a-și putea îndeplini misiunea. Comitetul este un organism independent unic, cu un mandat foarte solid, care necesită mijloace adecvate pentru a-și exercita autoritatea. Comitetul salută faptul că rezoluția legislativă a Parlamentului a oferit posibilitatea ca secretariatul comitetului să fie situat în locul cel mai adecvat pentru a sprijini comitetul în mod eficace în îndeplinirea sarcinii sale de monitorizare ([6]).

7. Comitetul constată cu satisfacție că rezoluția legislativă a Parlamentului a păstrat multe dintre sugestiile comitetului, inclusiv pe cele privind consolidarea independenței OLAF și punerea adecvată în aplicare a funcției de investigare ([7]). Acestea includ:

   (i) Directorul general al OLAF trebuie să informeze periodic comitetul cu privire la cazurile în care a decis să nu inițieze o investigație, indicând motivele deciziei sale - în interesul transparenței și al evaluării imparțiale a alegațiilor primite de OLAF;

   (ii) OLAF trebuie să furnizeze informații detaliate în rapoartele pe care le transmite comitetului, cu privire la investigațiile care se desfășoară pe o perioadă mai mare de 12 luni - în interesul consolidării independenței OLAF și al respectării dreptului la buna administrare;

   (iii) comitetul trebuie să aibă acces la toate informațiile și documentele pe care le consideră necesare pentru îndeplinirea sarcinilor sale - pentru a asigura un sistem solid de monitorizare în vederea consolidării independenței OLAF;

   (iv) OLAF are obligația de a elabora recomandări care să însoțească raportul investigației elaborat sub autoritatea directorului general cu privire la încheierea investigațiilor - în interesul securității juridice, al independenței și al concluziilor imparțiale ale investigațiilor; și,

   (v) înainte de adoptarea oricăror sancțiuni disciplinare împotriva directorului general sau înainte de ridicarea imunității acestuia, Comisia are obligația de a consulta comitetul – pentru a garanta independența directorului general.

8. Comitetul a acordat o atenție deosebită viitoarelor relații dintre OLAF și EPPO, deoarece acesta este excepțional de bine situat pentru a contribui la soluționarea dificultăților care pot apărea în mod constant între acestea în ceea ce privește construirea relației lor de lucru. Comitetul salută integrarea unora dintre sugestiile sale juridice în acest domeniu în rezoluția legislativă a Parlamentului, în special:

   (i) OLAF trebuie să informeze instituțiile, organismele, oficiile și agențiile relevante în urma unei evaluări preliminare a alegațiilor care le-au fost raportate, cu excepția cazului în care acest lucru ar fi în detrimentul investigațiilor ([8]);

([3]) Rezoluția legislativă a Parlamentului European din 16 aprilie 2019 referitoare la propunerea de regulament al Parlamentului European și al Consiliului de modificare a Regulamentului (UE, Euratom) nr. 883/2013 privind investigațiile efectuate de Oficiul European de Luptă Antifraudă (OLAF) în ceea ce privește cooperarea cu Parchetul European și eficacitatea investigațiilor OLAF [COM(2018) 338 – C8-0214/2018 – 2018/0170(COD)] http://www.europarl.europa.eu/doceo/document/TA-8-2019-0383_RO.html

([4]) Scrisoarea Comitetului de supraveghere din 20 noiembrie 2018 adresată președintelui Comisiei pentru control bugetar a Parlamentului European.

([5]) A se vedea Avizul nr. 2/2017 care însoțește raportul de evaluare al Comisiei privind aplicarea Regulamentului (UE, Euratom) nr. 883/2013 al Parlamentului European și al Consiliului (1) (articolul 19).

([6]) A se vedea articolul 15 alineatul (8), „Comitetul de supraveghere", din care a fost eliminată sintagma „independent de oficiu [OLAF]". „*Secretariatul său este asigurat de către Comisie și în strânsă cooperare cu Comitetul de supraveghere*".

([7]) A se vedea rezoluția legislativă a Parlamentului European: articolul 5 alineatul (6a) (nou) „Începerea investigațiilor"; articolul 7 alineatul (8) și alineatul (8a) (nou) „Procedura de investigare"; articolul 15 alineatul (1) paragraful (5) „Comitetul de supraveghere"; articolul 11 alineatul (1) paragraful (2) „Raportul investigației și măsurile care urmează a fi întreprinse în urma investigațiilor"; articolul 17 alineatul (9) paragraful (1) „Directorul general".

([8]) A se vedea articolul 12c alineatul (5) „Raportarea transmisă EPPO privind comportamentele infracționale referitor la care acesta ar putea să își exercite competența".

(ii) OLAF trebuie să întrerupă o investigație aflată în curs în cazul în care EPPO desfășoară o investigație privind aceleași fapte și, la solicitarea EPPO, se abține de la anumite acte sau măsuri ([9]);

(iii) la solicitarea EPPO, OLAF ar trebui să aplice standarde mai stricte privind drepturile fundamentale, garanțiile procedurale și protecția datelor pentru a proteja admisibilitatea probelor în cazul în care OLAF execută măsuri de sprijin sau complementare ([10]); și

(iv) comitetul are o nouă responsabilitate: aceea de a emite un aviz înainte de adoptarea acordurilor de lucru dintre OLAF și EPPO ([11]).

MONITORIZAREA RESURSELOR OLAF

Articolul 6 alineatul (2) din Decizia 1999/352/CE a Comisiei din 28 aprilie 1999 de instituire a Oficiului European de Luptă Antifraudă*, astfel cum a fost modificată prin Decizia 2013/478/UE din 27 septembrie 2013:*

„(2) După consultarea Comitetului de supraveghere, directorul general transmite directorului general al DG BUDG un proiect preliminar de buget, pentru a fi inclus în anexa privind oficiul, la secțiunea «Comisia» din bugetul general al Uniunii Europene."

Articolul 15 alineatul (1) al treilea paragraf din Regulamentul (UE, Euratom) nr. 883/2013:

„Comitetul de supraveghere adresează directorului general avize, inclusiv, după caz, recomandări, privind, inter alia, resursele necesare pentru exercitarea funcției de investigare a oficiului […]"

9. Comitetul de supraveghere consideră că este misiunea sa de a asigura că politica bugetară și de resurse umane a OLAF permite oficiului să își exercite competențele în mod eficient. Comitetul este conștient că independența bugetară a OLAF are un impact direct asupra investigațiilor și operațiunilor. Prin urmare, comitetul consideră că un buget adecvat și o strategie cuprinzătoare privind resursele umane ar trebui să se numere printre prioritățile de prim rang ale directorului general.

10. Comitetul a recunoscut că proiectul de buget al Comisiei a făcut obiectul unor măsuri de economisire și a observat că creșterea anuală a bugetului a fost redusă în mod constant până la un punct în care creșterea a fost aproape zero. Comitetul și-a exprimat opiniile potrivit cărora această reducere nu ar trebui să aibă efecte negative asupra luptei împotriva fraudei sau a activităților ilegale care aduc atingere intereselor financiare ale UE. Mai degrabă, comitetul consideră nu numai că OLAF ar trebui să fie scutit de măsurile de economisire cele mai restrictive aplicate altor direcții generale ale Comisiei, ci și că, de fapt, OLAF ar trebui să beneficieze de stimulente care să permită recrutarea unui personal înalt calificat și specializat în domeniul investigațiilor și al recuperării activelor. Acest lucru este deosebit de important în vederea viitoarelor relații de lucru ale OLAF cu EPPO.

11. În perioada de raportare, Comitetul de supraveghere a emis două avize privind proiectul preliminar de buget al OLAF pentru 2019 și 2020 ([12]) și a analizat punerea în aplicare a bugetului OLAF aprobat pentru 2018. Comitetul a examinat proiectele preliminare de buget ale OLAF pentru 2019 și 2020, punând accentul în special pe trei elemente:

(i) impactul financiar și operațional al punerii în aplicare a sistemului OLAF de gestionare a conținutului (OCM), sistemul de baze de date care conține informații legate de cazuri, care a înlocuit sistemul anterior de gestionare a cazurilor;

(ii) strategia OLAF privind resursele umane, pentru care comitetul a avut mari așteptări; precum și

(iii) impactul bugetar al înființării EPPO asupra OLAF.

([9]) A se vedea articolul 12d alineatul (1) paragraful (1) „Nesuprapunerea investigațiilor" și articolul 12d alineatul (1a) (nou) *pe baza unei sugestii incluse de Comitetul de supraveghere în scrisoarea sa din 20 noiembrie 2018.*

([10]) A se vedea articolul 12e alineatul (2) „Sprijinul oficiului pentru EPPO" *noua structură și adăugirile se bazează pe o sugestie inclusă de către Comitetul de supraveghere în scrisoarea sa din 20 noiembrie 2018* și articolul 12e alineatul (2a) (nou) *conține sugestii incluse de Comitetul de supraveghere în scrisoarea sa din 20 noiembrie 2018*.

([11]) A se vedea articolul 12g alineatul (1) „Acorduri de lucru și schimbul de informații cu EPPO".

([12]) A se vedea Avizul nr. 1/2018 și Avizul nr. 1/2019 ale Comitetului de supraveghere: Site-ul Comitetului de supraveghere a OLAF: http://europa.eu/supervisory-committee-olaf/opinions-and-reports

(i) Impactul financiar și operațional al punerii în aplicare a sistemului de gestionare a conținutului

12. Sistemul OLAF de gestionare a conținutului este un instrument de gestionare a cazurilor și a documentelor utilizat la desfășurarea investigațiilor efectuate de OLAF și a altor activități pentru a proteja interesele financiare ale UE în conformitate cu Regulamentul (UE, Euratom) nr. 883/2013. OCM a înlocuit vechiul sistem de gestionare a cazurilor (CMS). Comitetul de supraveghere consideră că sistemul de gestionare a conținutului ar trebui să fie utilizat nu numai ca sistem de raportare privind gestionarea, ci și ca un real instrument operațional și de investigare.

13. Comitetul și-a exprimat preocuparea cu privire la suma din buget implicată în punerea în aplicare a sistemului de baze de date OCM și la impactul pe care acest sistem l-a avut asupra funcției de investigare a OLAF și asupra instrumentelor de monitorizare. Costul de proprietate a sistemului în perioada 2012-2018 a fost de 15,3 milioane EUR. OLAF a informat comitetul că s-a preconizat că, din 2021, majoritatea costurilor imputate vor fi costuri de întreținere, cu o evoluție limitată în cazul în care există modificări ale proceselor comerciale sau ale nevoilor de dezvoltare ale OLAF (de exemplu, EPPO). Costul de proprietate total planificat al sistemului de gestionare a conținutului pentru următoarea perioadă 2019-2021 este de 10,2 milioane EUR. În avizele anterioare, comitetul a subliniat că o tehnologie a informației și comunicațiilor (TIC) bine organizată și actualizată este un sprijin necesar pentru o investigare a fraudelor eficientă din punctul de vedere al costurilor.

14. În Avizul său nr. 1/2018, comitetul a recomandat ca Serviciul de Audit Intern (IAS) al Comisiei să efectueze un audit al problemelor întâmpinate în punerea în aplicare a sistemului de gestionare a conținutului, inclusiv al costurilor anuale suportate începând din 2012 cu privire la punerea în aplicare a proiectului. La 24 ianuarie 2019, raportorul comitetului responsabil de monitorizarea resurselor OLAF a solicitat OLAF un raport complet privind defalcarea costurilor aferente proiectului OCM de la începuturile sale. Acest raport este așteptat în viitorul apropiat.

15. În rapoartele anuale anterioare, comitetul a descris propriile sale experiențe, precum și experiențele personalului OLAF în ceea ce privește deficiențele sistemului de gestionare a conținutului și a subliniat ca o problemă urgentă accesul limitat la informații legate de cazuri ale OLAF ([13]). Comitetul a atras atenția asupra problemelor legate de migrarea documentelor din sistemul anterior (CMS) și asupra faptului că baza de date OCM nu are caracteristici adaptate la necesitățile comitetului pentru monitorizarea cazurilor și modele sistemice în datele operaționale ale OLAF. Comitetul și-a exprimat îngrijorarea cu privire la adaptarea sistemului de gestionare a conținutului la nevoile de investigare ale OLAF, care ar putea afecta negativ activitatea de zi cu zi a investigatorilor OLAF. Lipsa accesului și deficiențele sistemului au afectat negativ supravegherea de către comitet a modului în care OLAF își pune în aplicare funcția de investigare.

16. Comitetul a salutat prezentarea pe care i-a făcut-o OLAF, la cererea comitetului, cu privire la originea proiectului OCM și la noile elemente încorporate în sistem pentru îmbunătățirea acestuia. Deși funcționalitățile sistemului și schimbul de informații cu OLAF s-au îmbunătățit după numirea noului director general, comitetul consideră că este necesară punerea în aplicare a unui modul de completare pentru a-i permite să obțină cu ușurință și să utilizeze date operaționale în scopul monitorizării. Potrivit OLAF, a fost planificată începerea unei analize a nevoilor comitetului, în aprilie 2019, în timp ce rapoartele și înștiințările pentru comitet se preconizează că vor fi incluse în versiunea OCM din decembrie 2019. Un tablou de bord al Comitetului de supraveghere urmează să fie elaborat în cadrul altei versiuni a sistemului de gestionare a conținutului, din 2020. Lipsa accesului la cazurile OLAF atunci când sunt necesare informații legate de cazuri cu privire la etapele investigației a constituit un obstacol important pentru comitet în ceea ce privește îndeplinirea sarcinilor sale.

17. În ceea ce privește punerea în aplicare a sistemului de gestionare a conținutului, comitetul a fost informat că directorii și directorul general al OLAF au aprobat, în iunie 2012, dezvoltarea gestionării conținutului la nivel de întreprindere cu funcționalități integrate, dar că aceasta ar putea fi totuși personalizată pentru a răspunde nevoilor specifice ale OLAF. Această decizie a urmat unui studiu efectuat de un grup operativ intern al OLAF înființat în 2011, care a luat în considerare diverse opțiuni pentru instituirea unui nou sistem de gestionare a cazurilor.

18. În plus, OLAF a explicat că decizia din 2016 de a lansa OCM a fost adoptată în principal din cauza deficiențelor sistemului anterior (CMS). Totuși, atunci când a fost pus în funcțiune pentru prima dată, OCM s-a confruntat cu diverse probleme obișnuite pentru sistemele IT. Doar ulterior s-a dovedit că decizia de a utiliza sistemul ar fi trebuit să fie amânată până la testarea mai amănunțită a acestuia și până când sistemul ar fi fost mai stabil din punct de vedere tehnic. Potrivit OLAF, problemele inițiale ale sistemului de gestionare a conținutului au fost comparabile cu cele întâlnite la alte sisteme IT de aceeași dimensiune. De exemplu, cererile frecvente de modificare din partea utilizatorilor într-o etapă incipientă a producției; experții IT adecvați au fost dificil de găsit, având în vedere tehnologia specifică utilizată; utilizatorii au fost reticenți în ceea ce privește schimbarea obiceiurilor lor de lucru și respectarea unui flux de lucru strict impus de sistem; iar timpul pentru o testare amănunțită pre-producție a fost prea scurt.

([13]) A se vedea Raportul de activitate al Comitetului de supraveghere 2017, de la punctul 24 la punctul 29: Site-ul Comitetului de supraveghere a OLAF: http://europa.eu/supervisory-committee-olaf/opinions-and-reports

19. OLAF efectuează un studiu anual privind gradul de satisfacție al personalului său în ceea ce privește domeniul informatic. În 2015, punctajele pentru satisfacția privind CMS și THOR au fost 51 % și, respectiv, 66 %. Problemele privind utilizarea noului sistem și stabilitatea și viteza OCM au fost reflectate de acest punctaj, care a scăzut la aproximativ 6,58 % în 2016, dar s-a îmbunătățit în 2017 și 2018, când a ajuns la 14 %. Comitetul manifestă un deosebit interes pentru aceste cifre, care sunt indicatori importanți.

20. La cererea directorului general al OLAF, funcția de audit intern a OLAF a evaluat și a monitorizat îndeaproape proiectul OCM în 2015 și 2017. Serviciul de Audit Intern (IAS) al Comisiei a auditat securitatea IT în 2017. De asemenea, Comitetul de supraveghere a recomandat directorului general ca IAS să efectueze un audit al proiectului. Acesta nu a fost încă finalizat; de îndată ce va fi disponibil, proiectul de concluzii va fi transmis OLAF pentru formularea de observații. Cel mai recent audit IAS al managementului de proiect stabilit în planul de audit al IAS nu este încă finalizat. Comitetul a solicitat OLAF să discute despre constatările IAS de îndată ce acestea sunt disponibile. Informațiile pe care OLAF le-a transmis comitetului sunt detaliate la următoarele trei puncte.

21. Auditul efectuat de funcția de audit intern a OLAF s-a axat pe guvernanța și organizarea proiectului, în timp ce auditul IAS din 2017 s-a axat pe controalele de securitate logică IT. Auditul IAS din 2017 a cuprins patru recomandări pentru directorul general al OLAF, toate fiind acceptate. OLAF a abordat aceste recomandări printr-un plan de acțiune care a cuprins 31 de măsuri specifice. IAS analizează progresele pentru a evalua în ce măsură aceste măsuri au fost puse în aplicare în mod adecvat.

22. În 2018, a avut loc o pauză în ceea ce privește dezvoltarea unor noi funcționalități și s-a acordat prioritate soluționării erorilor, însă, din decembrie 2018, a fost instituită o nouă structură oficială de guvernanță a sistemului de gestionare a conținutului. Fluxul de lucru este următorul: Comitetul de coordonare (prezidat de directorul general) a acordat deja prioritate cerințelor de înalt nivel privind sistemul de gestionare a conținutului. Pe acest temei, a fost convenită planificarea unei versiuni OCM până la sfârșitul anului 2019. Grupul comercial de punere în aplicare va decide modul în care cerințele de înalt nivel vor fi dezvoltate în cadrul sistemului. Fluxul de lucru decizional este definit în mod clar și s-a dovedit că funcționează în practică.

23. În prezent, numeroase module achiziționate nu pot fi utilizate în cadrul sistemului. Dialogul permanent dintre experții IT și utilizatori a condus la atât de multe sugestii de simplificare și îmbunătățire, încât actualii experți care lucrează în sistem nu îl pot corecta rapid. Pe de altă parte, angajarea altor experți, care nu sunt angajați ai Comisiei, ar determina o creștere dramatică a costurilor. Eforturile se axează în prezent pe îmbunătățirea performanțelor și pe finalizarea dezvoltării până la sfârșitul anului 2020.

24. Comitetul și-a exprimat în mod special îngrijorarea față de schimbul amplu de informații online dintre OLAF și EPPO care este preconizat și impactul pe care îl va avea această funcționalitate suplimentară asupra capacității operaționale a sistemului de gestionare a conținutului. Deși comitetul a fost asigurat că legătura dintre OCM și sistemul de gestionare a cazurilor al EPPO (denumit în prezent „CMS" de către EPPO și care ar trebui să fie gata până în 2021) nu ar trebui să afecteze performanțele OCM, acesta a aflat că, până în prezent, nu a existat o analiză detaliată a tipului de interfață care trebuie utilizat și, în același timp, nu a fost adoptată încă nicio decizie privind sistemul de gestionare a cazurilor pe care îl va utiliza EPPO. Prin urmare, preocupările privind noile provocări cu care se va confrunta sistemul OCM nu au putut fi pe deplin înlăturate.

25. Deși sistemul de gestionare a conținutului afectează activitatea sa de zi cu zi, capacitatea comitetului de a evalua performanțele sistemului este limitată de faptul că personalul secretariatului și unii membri ai comitetului au acces la sistem în calitate de utilizatori numai pentru cazuri specifice. Comitetul așteaptă cu interes să analizeze concluziile organismelor care efectuează auditul și evaluarea de către acestea a costurilor, a securității și a performanțelor sistemului. Comitetul salută decizia directorului general de a-și asuma răspunderea pentru dezvoltarea și îmbunătățirea sistemului și a dialogului dintre OLAF și comitet. Acest dialog ar trebui să conducă la o includere activă a comitetului și a secretariatului său în instrumentele IT care sunt necesare pentru activitatea acestora, ceea ce reprezintă o condiție esențială pentru punerea în aplicare a mandatului comitetului.

(ii) Strategia OLAF privind resursele umane

26. Comitetul de supraveghere consideră că resursele umane interne și capacitățile de finanțare care sunt independente de Comisie contribuie la independența OLAF. Acest lucru este deosebit de important pentru recrutare, formare și capacitatea de a reacționa la modele de fraudă noi și complexe; prin urmare, comitetul a recomandat, în Avizul său nr. 1/2018, ca directorul general al OLAF să solicite Comisiei Europene să instituie o unitate de resurse umane în cadrul OLAF, de asemenea, pentru a menține eficiența și independența acestuia în cadrul procedurilor de recrutare.

27. Comitetul a urmat îndeaproape strategia OLAF privind resursele umane și planul anual de management pentru 2019, o politică și o strategie solide privind resursele umane fiind un factor esențial în investigațiile de succes. Comitetul a observat că există dificultăți practice în ceea ce privește instituirea unei politici de personal eficace, care ar permite OLAF să își pună în aplicare misiunea principală de investigație independentă.

28. Directorul general al OLAF nu este complet independent în ceea ce privește acordurile bugetare și administrative, fiind obligat să respecte noua politică centralizată a Comisiei privind resursele umane. Totuși, comitetul consideră că OLAF ar trebui să beneficieze de deconcentrare în acest domeniu esențial, iar OLAF și administrația Comisiei ar trebui să depună toate eforturile pentru a conveni cu privire la acordurile administrative care ar permite OLAF să își pună în aplicare propria politică de personal. Este esențial ca directorul general al OLAF să își mențină statutul independent în acest domeniu, astfel cum impun sarcinile sale interinstituționale și supranaționale.

29. Comitetul subliniază importanța creării unui program de formare cuprinzător, specializat și continuu pentru a îmbunătăți cunoștințele și competențele investigatorilor, în special în ceea ce privește execuția financiară a normelor UE și naționale. Independența investigatorilor OLAF este esențială pentru misiunea OLAF. Comitetul a subliniat încă o dată că strategia OLAF privind resursele umane ar trebui să se axeze pe principalele sale sarcini operaționale și să consolideze capacitatea sa de investigare. Comitetul a sprijinit cererea OLAF pentru șase posturi suplimentare de administrator pentru a-i permite să își desfășoare principala funcție de investigare, recunoscând în același timp importanța activităților legislative și de prevenire a fraudei.

30. Comitetul are cunoștință despre exercițiul de evaluare a forței de muncă, ce va fi lansat de OLAF anul acesta. Scopul acestuia este de a planifica posturile, sarcinile și rezultatele, pentru a defini alocarea personalului în domeniile esențiale de investigare și de politică. Ar trebui să fie definite țintele și obiectivele, precum și alocarea resurselor între direcții (dintre care trei desfășoară activități legate de investigații, în timp ce cealaltă este responsabilă de activități legate de domeniile de politică). Comitetul observă că politica reactivă de investigare a OLAF face dificilă estimarea viitorului volum de lucru și a alocării resurselor.

31. Comitetul recomandă cu fermitate elaborarea unei strategii cuprinzătoare privind resursele umane, pe baza unei analize aprofundate a priorităților OLAF și a metodelor sale de lucru. Această strategie ar trebui să permită: (i) o mai bună alocare a resurselor în cadrul OLAF, permițându-i să pună un accent mai mare pe principalele sale sarcini de investigare; (ii) o mai bună utilizare a sinergiilor în cadrul OLAF, în special prin valorificarea competențelor și a domeniilor de expertiză variate ale personalului OLAF; (iii) un sprijin administrativ adecvat pentru activitățile de investigare; (iv) o mobilitate sporită în cadrul OLAF și al Comisiei; (v) o mai bună elaborare a politicii de formare în vederea facilitării mobilității, fără a submina calitatea investigațiilor.

(iii) Impactul bugetar al înființării EPPO asupra OLAF

32. Comitetul de supraveghere a reiterat, în Avizul său nr. 1/2018 ([14]) privind proiectul preliminar de buget al OLAF, că transferul de posturi bugetare de la OLAF la Parchetul European (EPPO) ar trebui să fie luat în considerare cu atenție și gestionat astfel încât să se protejeze capacitatea OLAF de a-și îndeplini în continuare misiunea, în special capacitatea sa de investigare. Având în vedere nivelul actual de personal al OLAF, este dificil de înțeles modul în care OLAF ar face față unor reduceri suplimentare în schema sa de personal, cu excepția cazului în care ar exista o legătură clară între transferul unui post și transferul de funcții.

33. Comitetul a examinat analiza OLAF cu privire la impactul pe care EPPO îl are asupra planului strategic de resurse umane al OLAF și va urmări îndeaproape consecințele pe care acest lucru le are asupra operațiunilor și metodelor de lucru ale OLAF. Astfel cum a menționat comitetul în schimbul de opinii interinstituțional anual, capacitatea de investigare a OLAF pentru a da curs viitoarelor cereri de asistență ale EPPO nu trebuie să fie subminată prin reducerea resurselor acestuia. Comitetul recomandă ca directorul general al OLAF să efectueze o evaluare a impactului asupra bugetului pentru a măsura efectul pe care transferul de posturi către EPPO îl are asupra eficienței și capacităților operaționale ale OLAF. Va dura o anumită perioadă de timp până la instituirea pe deplin a structurilor și a responsabilităților EPPO. Succesul EPPO în combaterea infracțiunilor care afectează interesul financiar al UE va depinde, de asemenea, de asistența esențială oferită de OLAF. Este esențial ca OLAF, cu o experiență de 20 de ani în investigații, să mențină un set complet de personal de înaltă calitate pentru a putea respecta cele mai înalte standarde în cooperarea cu EPPO și acordarea de asistență acestuia.

([14]) A se vedea Avizul nr. 1/2017 al Comitetului de supraveghere privind proiectul de buget preliminar al OLAF 2018 și Avizul nr. 2/2017 care însoțește raportul de evaluare al Comisiei privind aplicarea Regulamentului (UE, Euratom) nr. 883/2013 al Parlamentului European și al Consiliului (articolul 19. http://europa.eu/supervisory-committee-olaf/opinions-and-reports.

MONITORIZAREA LA INIȚIATIVA COMITETULUI DE SUPRAVEGHERE: ACCESUL LA INFORMAȚII PENTRU ÎNDEPLINIREA FUNCȚIILOR DE SUPRAVEGHERE

Articolul 15 alineatul (1) din Regulamentul (UE, Euratom) nr. 883/2013:

Articolul 15 alineatul (1) al treilea paragraf din Regulamentul (UE, Euratom) nr. 883/2013:

„Comitetul de supraveghere monitorizează cu regularitate îndeplinirea de către oficiu a funcției sale investigative […]"

Articolul 4 din Decizia Comisiei din 28 aprilie 1999 de instituire a Oficiului European de Luptă Antifraudă:

„[…] [Comitetul de supraveghere] răspunde de monitorizarea periodică a modului în care oficiul duce la îndeplinire funcția de investigare."

Aviz comun al serviciilor juridice ale Parlamentului European, Consiliului și Comisiei din 5 septembrie 2016

Avizul comun subliniază că Regulamentul (UE, Euratom) nr. 883/2013 împuternicește Comitetul de supraveghere să primească informații de la directorul general al OLAF:

— *cu privire la cazurile în care au fost transmise informații autorităților judiciare naționale, chiar și în cazul în care OLAF nu a efectuat nicio investigație;*

— *cu privire la informațiile suplimentare legate de dosare privind toate cazurile, inclusiv în investigațiile aflate în curs și nu numai informații privind cazurile închise;*

— *în ceea ce privește obligațiile de raportare ale directorului general al OLAF, Regulamentul (UE, Euratom) nr. 883/2013 implică o obligație activă de informare din partea OLAF. În această privință, acordarea unui acces electronic pur pasiv la bazele de date ale OLAF nu ar fi suficientă pentru a îndeplini obligațiile directorului general al OLAF, astfel cum sunt prevăzute în Regulamentul (UE, Euratom) nr. 883/2013.*

34. Comitetul de supraveghere monitorizează în mod activ și periodic modul în care OLAF efectuează investigațiile, cu scopul de a consolida independența OLAF și de a îl sprijini pe directorul general în îndeplinirea atribuțiilor sale. Comitetul a numit raportori care să lucreze atât la investigații interne sensibile, cât și la dosare în cazul în care directorul general a decis, după evaluarea informațiilor primite, să nu deschidă un caz - așa-numitele „cazuri respinse".

35. În raportul său de activitate anterior, comitetul a subliniat că a avut acces limitat la informații legate de cazuri ale OLAF și că există o nevoie urgentă de a soluționa această problemă. În perioada de raportare, a fost necesară o perioadă mare de timp pentru extragerea informațiilor relevante din mai multe sisteme electronice (OCM, THOR și CMS) în care erau stocate datele. Situația s-a îmbunătățit în mod satisfăcător după numirea noului director general al OLAF, dl Itälä, în august 2018. În cele din urmă, a fost găsită o soluție în noiembrie 2018, iar raportorii comitetului și membrii secretariatului acestuia au primit acces deplin la informații legate de cazuri cu privire la 64 de dosare OLAF monitorizate de comitet în perioada de raportare: 60 de cazuri în care directorul general al OLAF a luat decizia de a nu începe o investigație (denumite „cazuri respinse") și 4 investigații interne efectuate și încheiate de OLAF. Acest acces a permis, în final, Comitetului de supraveghere să înainteze în activitatea sa și să înregistreze progrese în ceea ce privește organizarea unui schimb de opinii cu personalul OLAF referitor la modul în care sunt desfășurate investigațiile.

36. În perioada ianuarie-martie 2019, raportorii comitetului au organizat reuniuni lunare cu conducerea personalului OLAF, inclusiv cu directorii Direcției A („Investigații I") și ai Direcției C („Sprijin pentru investigații"); cu șefii de unități, respectiv șeful Unității 0.1 („Selecție și revizuire a investigațiilor"), șeful Unității A.1 (Personal UE), șeful Unității C.3 („Analiză operațională și investigare criminalistică a infracțiunilor informatice") și șeful Unității C.4 („Consultanță juridică"). La reuniuni au participat, de asemenea, selectori, revizori, investigatori, analiști ai unităților de sprijin operațional, membri ai unităților de consultanță juridică și de monitorizare. Această serie de reuniuni s-a încheiat în martie 2019, după care comitetul a început să își elaboreze avizele.

37. La data redactării prezentului raport, Comitetul de supraveghere finalizează o serie de avize: privind cazuri care nu au fost deschise de directorul general al OLAF („cazuri respinse"), investigații interne care au fost finalizate și transmise autorităților judiciare naționale și investigații interne care au fost încheiate fără acțiuni ulterioare. Comitetul, în calitate de organism independent, se află într-o poziție fără egal pentru realizarea acestei sarcini. La examinarea cazurilor, comitetul a luat în considerare în mod adecvat, printre altele, următoarele elemente: riscurile potențiale pentru desfășurarea independentă a investigațiilor; respectarea garanțiilor procedurale și a drepturilor fundamentale; respectarea principiilor generale și a normelor de investigare; verificarea legalității investigațiilor; o evaluare generală a calității dosarelor și a coerenței informațiilor cuprinse în sistemul de gestionare a conținutului și a activităților realizate; precum și respectarea normelor prevăzute în Orientările privind procedurile de investigare (OPI) pentru personalul OLAF.

MONITORIZAREA DURATEI INVESTIGAȚIILOR OLAF

Articolul 15 alineatul (1) din Regulamentul (UE, Euratom) nr. 883/2013

Comitetul de supraveghere monitorizează cu regularitate îndeplinirea de către oficiu a funcției sale investigative, pentru a consolida independența oficiului în exercitarea corespunzătoare a competențelor care îi sunt conferite prin prezentul regulament.

Articolul 15 alineatul (1) al doilea paragraf din Regulamentul (UE, Euratom) nr. 883/2013

În special, Comitetul de supraveghere monitorizează evoluțiile privind modul de aplicare a garanțiilor procedurale și durata investigațiilor, în lumina informațiilor transmise de către directorul general în conformitate cu articolul 7 alineatul (8).

Articolul 7 alineatul (5) din Regulamentul (UE, Euratom) nr. 883/2013

Investigațiile se desfășoară fără întrerupere pe o perioadă care trebuie să fie proporțională cu împrejurările și complexitatea cazului.

Articolul 7 alineatul (8) Regulamentul (UE, Euratom) nr. 883/2013

În cazul în care o investigație nu poate fi încheiată în termen de 12 luni de la începerea acesteia, directorul general, la încheierea perioadei de 12 luni și ulterior la fiecare șase luni, înaintează rapoarte Comitetului de supraveghere, indicând motivele și măsurile de remediere prevăzute în vederea accelerării investigației.

Observații generale

38. Monitorizarea duratei investigațiilor efectuate de OLAF este una dintre principalele atribuții ale Comitetului de supraveghere pentru a consolida independența OLAF. Comitetul efectuează această analiză pentru a se asigura că investigațiile se desfășoară fără întrerupere pe o perioadă proporțională cu împrejurările și complexitatea cazului și pentru a exclude interferențele în desfășurarea imparțială a acestora.

39. Durata investigațiilor efectuate de OLAF este un indicator important utilizat pentru a evalua eficacitatea investigațiilor și pentru a monitoriza respectarea garanțiilor procedurale și dreptul la buna administrare, menționate la articolul 41 din Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene. Monitorizarea duratei investigațiilor efectuate de OLAF este utilizată, de asemenea, pentru a se asigura că:

(i) întârzierile nu împiedică rezultatul urmărit al unei investigații, din motive care includ prescripția;

(ii) investigațiile efectuate de OLAF sunt urmate de acțiuni întreprinse de autoritățile relevante; precum și

(iii) că OLAF este independent în mod efectiv în ceea ce privește efectuarea investigațiilor sale, inclusiv utilizarea eficientă a resurselor sale umane și financiare.

De asemenea, motivele obiective pentru durata investigațiilor pot să aibă un impact asupra adoptării priorităților politicii de investigare a OLAF.

40. Comitetul a observat că planurile anuale de management ale OLAF stabilesc un obiectiv general pentru durata medie a investigațiilor. De exemplu, atât în 2018, cât și în 2019, aceasta nu trebuia să depășească 20 de luni ([15]). Totuși, scopul acestui indicator pare să joace rolul de instrument statistic. Comitetul observă că procedura de investigare a OLAF nu include niciun sistem care impune o autorizare oficială pentru durata prelungită a unei investigații de la decizia de deschidere. În consecință, fiecare investigație este deschisă, în principiu, pentru o perioadă nedeterminată. Singurul mecanism prevăzut în Regulamentul (UE, Euratom) nr. 883/2013 similar unui sistem de control al duratei investigațiilor este obligația directorului general al OLAF de a raporta Comitetului de supraveghere la încheierea unei perioade de 12 luni și ulterior o dată la șase luni, care se bazează pe autoevaluarea OLAF a motivelor pentru nefinalizarea unui caz și a măsurilor de remediere prevăzute pentru accelerarea investigației. Comitetul a observat că abordarea statistică a prevalat, de asemenea, în sistemul OLAF pentru raportarea către comitet cu privire la durata investigațiilor.

([15]) A se vedea planurile de management pentru 2018 și 2019 ale Oficiului European de Luptă Antifraudă, p. 5: se indică, pentru 2018, un obiectiv de sub 30 % pentru proporția investigațiilor în curs care durează mai mult de 20 de luni.

41. Comitetul consideră că investigatorii și directorii OLAF ar trebui să mențină un control ferm asupra ciclului de viață al investigației de la începerea acesteia, în conformitate cu cerințele prevăzute în Regulamentul privind OLAF referitoare la durata unei investigații care se desfășoară fără întrerupere pe o perioadă proporțională cu împrejurările și complexitatea cazului. Conținutul și calitatea „rapoartelor privind cazurile deschise de peste 12 luni" ale OLAF și ale rapoartelor ulterioare sunt elemente esențiale care permit comitetului să monitorizeze progresele înregistrate de investigații la intervale regulate. Abordarea statistică ce prevalează în sistemul actual de raportare al OLAF cu privire la durata investigațiilor, care pune accent pe numărul de luni, mai degrabă decât pe calitatea informațiilor furnizate, nu este adecvată pentru atribuțiile de monitorizare ale comitetului stabilite prin lege.

Analiza efectuată de Comitet cu privire la 484 de rapoarte pentru investigații care durează mai mult de 12 luni

(i) Analiza statistică a rapoartelor primite în 2018

42. Comitetul a analizat 484 de rapoarte ([16]) ale OLAF cu privire la 343 de investigații cu durata de peste 12 luni (denumite în continuare „rapoarte privind cazurile deschise de peste 12 luni"), inclusiv rapoarte de investigații cu durata mai mare de 18, 24, 30, 36, 42, 48, 54 și 60 de luni: peste 18 luni (243 de rapoarte), peste 24 de luni (141 de rapoarte), peste 30 de luni (68 de rapoarte), peste 36 de luni (31 de rapoarte), peste 42 de luni (11 rapoarte), peste 48 de luni (3 rapoarte), peste 54 de luni (2 rapoarte) și peste 60 de luni (1 raport).

Scopul comitetului a fost de a examina conținutul rapoartelor în conformitate cu cerințele legate prevăzute la articolul 7 alineatul (5) și la articolul 7 alineatul (8) în raport cu articolul 15 alineatul (1) din Regulamentul (UE, Euratom) nr. 883/2013. Comitetul și-a axat analiza pe evaluarea:

(i) numărului de „rapoarte privind cazurile deschise de peste 12 luni" în cazul cărora OLAF a prezentat motive pentru care investigațiile nu au fost încheiate, precum și a categoriei de motive pe care OLAF le-a indicat pentru nefinalizarea investigațiilor;

(ii) numărului de „rapoarte privind cazurile deschise de peste 12 luni" în cazul cărora OLAF a inclus măsuri de remediere pentru accelerarea investigațiilor.

43. Comitetul a constatat că, în numeroase cazuri, 49 %, OLAF a indicat „complexitatea chestiunii" care face obiectul investigației ca fiind principalul motiv pentru nefinalizarea investigației. Cazurile în care nu au existat motive întemeiate pentru nefinalizarea unei investigații au însumat 18 %. Rapoartele OLAF au inclus și alte motive pentru nefinalizarea investigațiilor ([17]):

(i) prioritatea acordată altor investigații (6 %);

(ii) implicarea unui stat membru în caz (4 %);

(iii) implicarea unei țări terțe (3,5 %);

(iv) lipsa de resurse ale OLAF (4 %).

Alte motive prezentate au fost următoarele:

(v) lipsa cooperării din partea unui stat membru (3 %);

(vi) lipsa cooperării din partea unei instituții a UE (3 %);

(vii) lipsa cooperării din partea unei țări terțe (2,5 %);

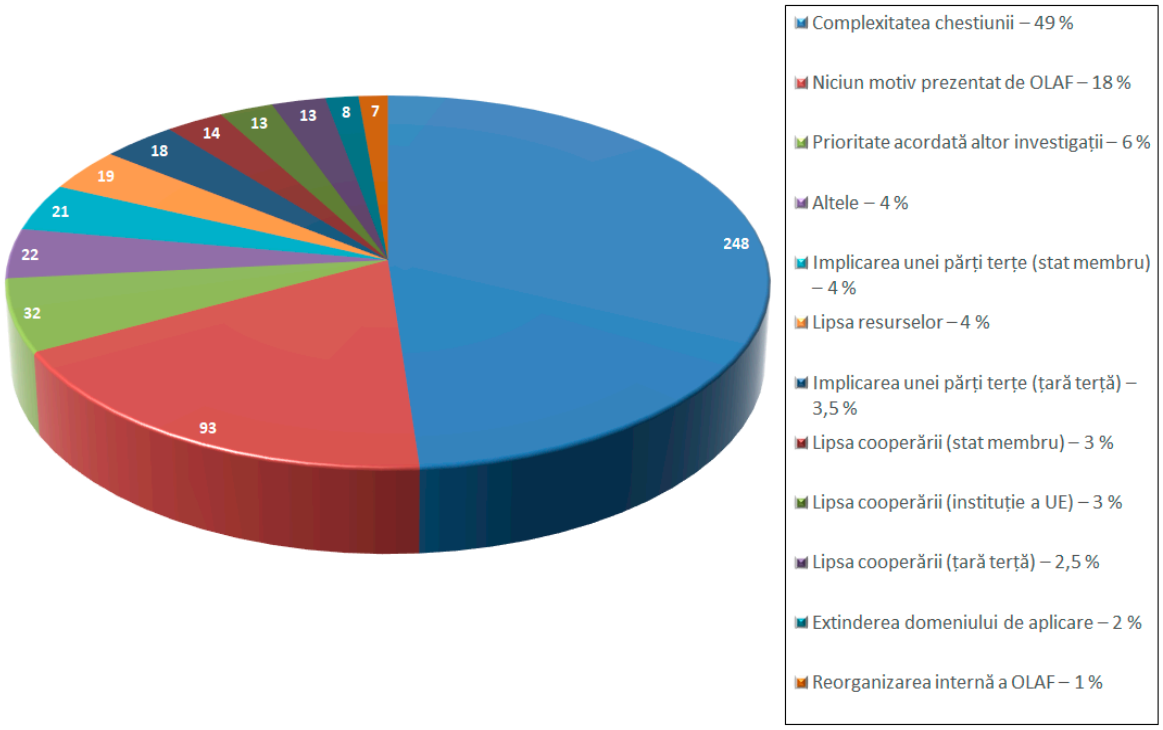
(viii) extinderea domeniului de aplicare al investigației (2 %);

(ix) o reorganizare internă a OLAF (1 %).

([16]) Rapoartele puse la dispoziția Comitetului de supraveghere de către OLAF în 2018.

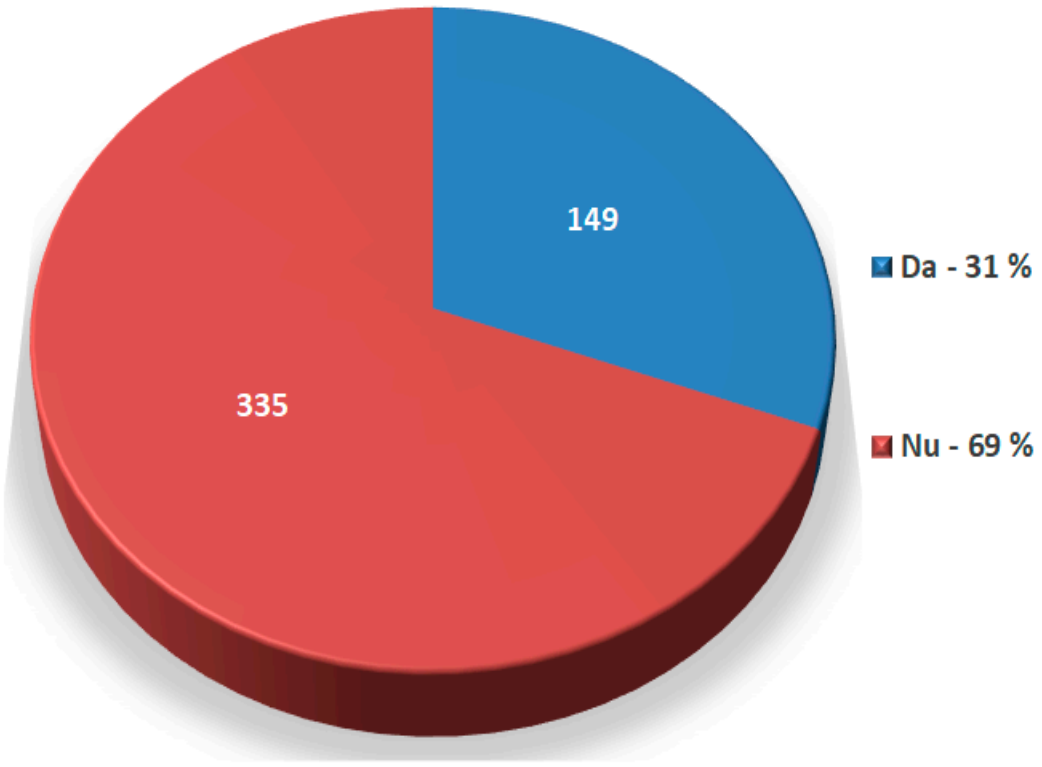
([17]) În 4 % din cazuri, OLAF a indicat următoarele motive pentru nefinalizare (pe lângă alte motive): lipsa cooperării din partea organizațiilor internaționale, motive legate de procedura de investigare a OLAF, lipsa cooperării din partea unui operator economic sau a unui lichidator al unei societăți, precum și analiza îndelungată.

484 de rapoarte – 508 motive pentru nefinalizare

44. Măsurile de remediere au fost indicate de OLAF în doar 31 % dintre rapoarte.

Măsurile de remediere indicate

(ii) Concluzii

45. Comitetul de supraveghere a observat că conținutul și calitatea rapoartelor prezentate de OLAF cu privire la cazuri a căror investigare a depășit 12 luni în 2018 nu au inclus nicio informație adecvată pentru a monitoriza durata investigațiilor într-un mod eficace. În special, deși durata investigațiilor a crescut de la 12 luni la 18, 24, 30 de luni sau mai mult, majoritatea rapoartelor nu au conținut informații substanțiale în descrierea cazului care să permită comitetului să evalueze dacă motivele indicate de OLAF pentru a justifica durata investigațiilor sunt corecte și dacă măsurile de remediere pentru accelerarea acestora sunt adecvate.

46. Pe baza analizei sale comparative, comitetul concluzionează că calitatea informațiilor furnizate de OLAF în conformitate cu articolul 7 alineatele (8) și (5) în raport cu articolul 15 alineatul (1) din Regulamentul (UE, Euratom) nr. 883/2013 nu s-a îmbunătățit în 2018 în comparație cu anii anteriori și pentru același caz în timp. Prin urmare, comitetul confirmă observația pe care a exprimat-o în rapoartele de activitate din ultimul an: în 2018, OLAF nu a înregistrat progrese pentru punerea în aplicare a obligațiilor legale ale directorului său general conform articolului 7 alineatul (8) din Regulamentul (UE, Euratom) nr. 883/2013.

Concluzii finale

47. Comitetul își menține opinia potrivit căreia rapoartele de bună calitate cu privire la investigațiile desfășurate pe o perioadă mai mare de 12 luni sunt instrumente utile și eficiente, care îi permit să monitorizeze durata investigațiilor, și că durata excesivă a investigațiilor poate să afecteze negativ independența OLAF. Acest lucru constituie, de asemenea, un motiv de îngrijorare, deoarece poate pune în pericol drepturile fundamentale ale persoanelor afectate de investigații, în timp ce limitările statutare (și anume, riscul de prescripție) periclitează măsurile suplimentare pe care le pot lua autoritățile judiciare, administrative, disciplinare și/sau financiare. Independența OLAF ar trebui să fie crucială și ar trebui să se garanteze egalitatea de tratament. Acest lucru este esențial pentru comitet.

48. În a doua parte a perioadei de raportare, după numirea noului director general, comitetul a colaborat cu OLAF pentru a institui un nou sistem de raportare care să permită comitetului să îndeplinească această misiune de monitorizare. În februarie 2019, comitetul a transmis directorului general al OLAF două noi „modele de rapoarte" bazate pe un model pe care îl propusese anterior chiar OLAF. Primul dintre acestea a fost conceput pentru o investigație care a depășit 12 luni, iar al doilea, destinat unei investigații care a durat 18 luni sau mai mult, a fost conceput pentru a verifica impactul oricăror măsuri de remediere adoptate de OLAF pentru accelerarea investigației.

Modelele de rapoarte au inclus o listă de categorii de informații, în special: (i) descrierea detaliată a cazului, inclusiv impactul economic estimat, (ii) legislația presupusă a fi încălcată, (iii) sancțiuni potențiale și considerații legate de prescripție, (iv) activitățile operaționale realizate și rezultatele acestora, (v) activitățile operaționale care urmează să fie realizate, (vi) motivele pentru nefinalizarea cazului, precum și (vii) măsurile de remediere pentru accelerarea investigației.

49. Comitetul a fost surprins și profund îngrijorat de răspunsul directorului general al OLAF, din luna mai, prin care acesta informa Comitetul de supraveghere cu privire la adoptarea unui model diferit de raport, care nu conține informațiile de bază privind cazul și care împiedică îndeplinirea de către comitet a misiunii sale. Potrivit directorului general, nu a fost posibilă efectuarea unei estimări cu privire la impactul economic, evaluarea juridică preliminară sau raportarea cu privire la sancțiunile potențiale și considerațiile legate de prescripție înainte de finalizarea investigației. Din experiența comitetului, analiza acestor elemente este obligatorie pentru orice organism de investigare înainte de adoptarea deciziei de a începe o investigație. Comitetul a solicitat directorului general al OLAF să revină asupra acestei decizii și să se asigure că comitetul primește informațiile necesare pentru a-și îndeplini misiunea, ținând seama de obligațiile de raportare ale comitetului cu privire la performanțele OLAF către toate cele trei instituții împuternicite să facă numiri.

Comitetul dorește să acorde asistență directorului general al OLAF în eforturile sale de a căuta o formă adecvată de raportare către acesta cu privire la investigațiile cu durata de peste 12 luni și apreciază inițiativa sa de dialog constructiv cu personalul OLAF în această privință.

CAZURILE PENTRU CARE ESTE NECESARĂ TRANSMITEREA DE INFORMAȚII CĂTRE AUTORITĂȚILE JUDICIARE NAȚIONALE

50. OLAF pune la dispoziția Comitetului de supraveghere o listă ca cazurilor transmise autorităților judiciare naționale. Aceste informații statistice reduse sunt puțin folositoare din punct de vedere practic pentru comitet, care consideră că OLAF ar trebui să îi transmită raportul final trimis autorităților judiciare naționale, astfel cum a menționat anterior în Avizul său nr. 2/2017 care însoțește raportul de evaluare al Comisiei privind aplicarea Regulamentului (UE, Euratom) nr. 883/2013 al Parlamentului European și al Consiliului (articolul 19). Discuțiile privind modul de soluționare a acestei probleme sunt în curs.

CAZURILE ÎN CARE RECOMANDĂRILE OLAF NU AU FOST URMATE DE CĂTRE AUTORITĂȚILE RELEVANTE

51. Comitetul de supraveghere a obținut de la OLAF un raport pentru 22 de cazuri cu o listă de răspunsuri din partea autorităților relevante la recomandările OLAF emise începând de la 1 octombrie 2013, răspunsuri primite de OLAF în perioada 1 martie 2017-28 februarie 2018. Această perioadă de raportare a urmat celei anterioare, cuprinse între 1 martie 2016 și 28 februarie 2017 ([18]).

52. Comitetul și-a exprimat deja îngrijorarea, în rapoartele și avizele sale anterioare, cu privire la perioada de timp a sistemului de raportare. Sistemul actual nu acoperă anul calendaristic convențional, nu prezintă numărul de cazuri pendinte sau răspunsurile care nu au fost primite și este vulnerabil la erori ([19]). Prin urmare, comitetul consideră că actualul sistem de raportare nu este cuprinzător și recomandă ca OLAF să găsească o modalitate mai bună pentru a oferi o imagine de ansamblu și pentru a examina impactul investigațiilor sale în general. Această problemă ar putea fi soluționată în special printr-un sistem electronic care să funcționeze bine și care ar face ca sistemul de raportare să fie mai cuprinzător și mai precis. În plus, opțiunea de a introduce cereri transversale ar trebui să constituie partea principală a oricărui sistem electronic de informații care tratează gestionarea cazurilor (OCM).

53. Informațiile privind respectarea recomandărilor OLAF au fost prezentate comitetului de către OLAF ca o imagine de ansamblu sub formă de tabel, care a acoperit următoarele elemente: numărul de caz al OLAF, data la care s-a emis recomandarea, identificarea destinatarului, un scurt rezumat al recomandării, data răspunsului privind faptul că recomandarea nu va fi respectată, motivele prezentate de autoritatea în cauză și, în unele situații, observațiile OLAF, furnizând clarificări suplimentare.

54. Pe baza informațiilor menționate mai sus cu privire la cele 22 de cazuri, Comitetul de supraveghere a constatat că numărul de cazuri respinse sau care nu au fost anchetate din cauza lipsei de probe a crescut dramatic în comparație cu ultima perioadă de raportare. În 11 dintre cele 22 de cazuri, autoritățile naționale fie au evaluat probele și faptele în mod diferit, fie nu au putut dovedi faptele pe baza probelor primite de la OLAF și colectate în cadrul investigațiilor naționale ulterioare.

55. Deși informațiile primite de comitet au fost limitate, se poate concluziona că diferențele procedurale dintre investigațiile administrative efectuate de OLAF și procedurile penale au constituit principalul motiv de încheiere a procedurilor naționale. Autoritățile naționale și-a întemeiat adesea deciziile de a nu ancheta sau de a respinge cazul pe imposibilitatea de a dovedi intenția de a comite o infracțiune. Comitetul consideră că sunt esențiale demersuri suplimentare pentru a îmbunătăți șansele ca recomandările OLAF să fie acceptate. Comitetul intenționează să dedice mai mult timp acestui subiect în viitor și a adoptat o decizie de a monitoriza acest aspect în planul său de lucru pentru 2019.

56. Comitetul de supraveghere are în continuare convingerea că succesul justiției nu poate fi măsurat prin numărul de condamnări. Totuși, numeroase obstacole ar putea fi depășite printr-o mai bună cooperare și consultare cu organele naționale de poliție și cu autoritățile judiciare cu privire la fapte, la admisibilitatea probelor și la tacticile de investigare. În special în ceea ce privește cazurile pe care autoritățile naționale le-au respins sau au decis să nu le investigheze din cauză că termenul de prescripție a expirat (patru dintre cele 22 de cazuri raportate). Comitetul nu găsește niciun argument rezonabil pentru a nu evita astfel de situații procedurale. Chiar dacă pot exista cazuri în care, de exemplu, calificarea juridică s-a modificat, scurtând termenul de prescripție astfel încât acesta să expire mai devreme, comitetul consideră că numărul de investigații prescrise (aproximativ 18 % din cele 22 de cazuri raportate) este prea mare. Responsabilitatea pentru această situație revine atât OLAF, cât și autorităților naționale, care cooperează și întreprind acțiuni din primele etape ale investigației. Comitetul apreciază inițiativa OLAF de a organiza o conferință cu privire la cooperarea dintre OLAF, autoritățile judiciare și serviciile de aplicare a legii ([20]); aceasta va contribui la schimbul de opinii și, poate, va face, de asemenea, ca sistemul instituțional pentru protejarea intereselor financiare ale UE, aflat în prezent în schimbare, să fie mai eficace.

57. După ce EPPO devine pe deplin operațional, poziția OLAF va fi chiar mai complicată. Investigatorii OLAF vor trebui să acorde o atenție deosebită strângerii de probe în diverse noi situații procedurale. OLAF va păstra investigațiile din statele membre care nu participă la cooperarea consolidată, însă EPPO îi poate solicita, de asemenea, să investigheze în aceleași state și să strângă probe în scopul unei anchete penale. Comitetul își exprimă îngrijorarea cu privire la noua situație, la reacțiile statelor membre ale UE care au decis să nu participe la cooperarea consolidată (cu privire la EPPO), precum și la consecințele pe care le poate avea noul mediu, sub forma unor posibilități de a contesta probele strânse în cadrul proceselor.

([18]) Directorul general informează Comitetul de supraveghere cu privire la cazurile în care recomandările sale nu au fost urmate [obligația este prevăzută de articolul 17 alineatul (5) din Regulamentul (UE, Euratom) nr. 883/2013].

([19]) Raportul prezentat Comitetului de supraveghere a acoperit patru cazuri care se încadrează în perioada de raportare anterioară și care, din greșeală, nu au fost incluse în raportul anterior. Numărul total de cazuri (22) include aceste patru cazuri.

([20]) Conferința pe tema „Protejarea intereselor financiare în UE: cooperarea dintre OLAF, autoritățile judiciare și serviciul de aplicare a legii", organizată la Bruxelles în perioada 20-21 iunie 2019.

58. Investigatorii OLAF vor trebui să evalueze probele și faptele într-un mod rapid, concentrat și flexibil pentru a stabili dacă un caz ține de competența OLAF sau a EPPO și vor trebui să păstreze instrucțiunile cu privire la aplicarea anumitor garanții procedurale acordate de EPPO, care diferă de la o jurisdicție la alta. OLAF, EPPO și autoritățile naționale vor trebui să creeze un sistem care să funcționeze bine pentru a împiedica trecerea unor perioade de timp cauzate de stabilirea competenței și de inadmisibilitatea probelor din cauza diverselor cerințe procedurale prevăzute în normele statelor membre privind procedurile penale. Comitetul de supraveghere se concentrează asupra performanțelor OLAF. Totuși, noile provocări juridice vor necesita o cunoaștere extrem de bună a legislației naționale și internaționale, experiență în ceea ce privește schimbarea competenței pe parcursul investigației, capacități de a face față obiecțiilor legate de căutarea instanței celei mai favorabile, precum și, în special, un schimb de informații masiv și flexibil între EPPO, OLAF și autoritățile naționale.

59. Comitetul a indicat deja că intenționează să examineze mai în detaliu acest aspect. În acest scop, comitetul a solicitat accesul la o serie de cazuri în care recomandările OLAF nu au fost urmate de autoritățile judiciare naționale. Analiza va începe în a doua jumătate a anului 2019, iar avizul rezultat se va baza, pe lângă examinarea anumitor cazuri, pe discuțiile cu reprezentanții autorităților naționale, cu OLAF și, eventual, cu reprezentanți ai EPPO.

60. Comitetul și-a exprimat interesul pentru monitorizarea și analizarea rezultatelor și a impactului activității OLAF într-un mod mai profund și mai puțin statistic. Așadar, comitetul ar saluta în mod automat primirea oricăror rapoarte de investigație transmise autorităților în cauză, precum și a răspunsurilor date de acestea. Efectuarea unei analize continue și solicitarea unor explicații atât din partea autorităților în cauză, cât și din partea OLAF ar permite comitetului să ajute OLAF să își îmbunătățească impactul de investigare și să asigure admisibilitatea probelor.

MONITORIZAREA EVOLUȚIILOR PRIVIND APLICAREA GARANȚIILOR PROCEDURALE

Articolul 15 alineatul (1) al doilea paragraf din Regulamentul (UE, Euratom) nr. 883/2013:

„În special, Comitetul de supraveghere monitorizează evoluțiile privind modul de aplicare a garanțiilor procedurale (…).”

Articolul 17 alineatul (7) din Regulamentul (UE, Euratom) nr. 883/2013:

„Directorul general instituie o procedură internă de consultare și control, care să includă un control al legalității, legat, inter alia, de respectarea garanțiilor procedurale și a drepturilor fundamentale ale persoanelor vizate, (…).”

61. Regulamentul care stipulează activitățile OLAF menționează în mod specific că Comitetul de supraveghere trebuie să se asigure că există garanții procedurale suficiente atunci când OLAF investighează anumite cazuri. Din acest motiv, Comitetul de supraveghere a acordat o atenție deosebită acestui aspect al activității sale în ultimul an.

62. Directorul general al OLAF a adoptat măsuri pentru a se asigura că rapoartele privind plângerile individuale sunt transmise Comitetului de supraveghere cel puțin de două ori pe an. Aceste rapoarte au fost considerate informative și utile, dar nu suficiente pentru realizarea activităților de monitorizare cu privire la evoluțiile garanțiilor procedurale și ale drepturilor fundamentale.

63. Numărul de plângeri pe care le primește OLAF constituie un motiv de îngrijorare pentru Comitetul de supraveghere, iar acestora li se acordă o atenție deosebită. Comitetul intenționează să facă schimb de informații cu Secretariatul Ombudsmanului European și au fost stabilite deja contacte. Comitetul va acorda în continuare o atenție deosebită acestui subiect.

64. Cel puțin o dată la șase luni, elementul „garanții procedurale” se va afla pe ordinea de zi a reuniunilor organizate între Comitetul de supraveghere și directorul general al OLAF. Va fi investigată întârzierea răspunsurilor la plângerile primite, vor fi analizate răspunsurile date și orice acțiune întreprinsă ulterior de către persoana care a depus plângerea va fi discutată, atunci când este necesar.

65. Toate plângerile înregistrate de OLAF sau plângerile împotriva OLAF prezentate altor organisme, care sunt cunoscute de directorul general al OLAF sau de personalul acestuia, vor fi puse în mod automat la dispoziția Comitetului de supraveghere. Cazurile care declanșează aceste plângeri vor fi puse complet la dispoziție și, în cadrul reuniunilor plenare, vor fi prezentate explicații verbale cu privire la soluționarea acestora. OLAF va pune la dispoziția comitetului orice corespondență subiacentă.

66. Se preconizează că această procedură, convenită între comitet și directorul general al OLAF, va constitui o îmbunătățire față de procedura anterioară.

EVALUAREA PRIORITĂȚILOR POLITICII DE INVESTIGARE A OLAF ȘI A ORIENTĂRILOR PRIVIND PROCEDURILE DE INVESTIGARE

Articolul 17 alineatul (5) primul paragraf din Regulamentul (UE, Euratom) nr. 883/2013 prevede că:

„Directorul general stabilește în fiecare an, în cadrul planului anual de gestiune, prioritățile oficiului privind politica de investigare și le transmite Comitetului de supraveghere înainte de publicare."

Articolul 5 alineatul (1): *„Decizia directorului general al OLAF de a începe sau nu o investigație ține seama de prioritățile politicii de investigare și de planul anual de gestionare al oficiului."*

Articolul 16 alineatul (2) Schimb de opinii cu instituțiile

„2. Schimbul de opinii se poate referi la:

(a) prioritățile strategice ale politicilor de investigare ale oficiului".

67. Comitetul de supraveghere a examinat proiectul OLAF privind prioritățile politicii de investigare (PPI) pentru 2019 și a observat că OLAF a menținut abordarea reactivă a politicii de investigare din anii anteriori. Comitetul a organizat mai multe reuniuni cu noul director general cu privire la acest subiect și și-a exprimat opiniile în cadrul schimbului interinstituțional de opinii din luna septembrie.

68. Comitetul a subliniat că este important ca OLAF să ia inițiative în ceea ce privește depistarea și analizarea riscurilor în lupta împotriva fraudei, pe baza unui schimb constant de informații cu alte direcții generale ale Comisiei. Această practică de lucru ar permite OLAF să pună în aplicare o politică proactivă de investigare și să pună accentul pe cazurile cele mai grave și complexe. De asemenea, sectorul de informații al OLAF ar trebui să efectueze evaluări ale riscurilor ca inițiativă constantă. Comitetul a insistat ca aceste mecanisme să fie dezvoltate de OLAF cât mai curând posibil în vederea înființării EPPO.

69. Prioritățile politicii de investigare pentru 2019 ale OLAF au menținut o abordare similară celei adoptate în anii anteriori, punând accentul pe următoarele domenii:

(i) cazuri legate de proiecte de transport și rețele de infrastructură, în special în ceea ce privește procedurile de achiziții publice;

(ii) cazuri referitoare la proiecte finanțate sau cofinanțate din fondurile structurale și de investiții europene ([21]), din Fondul european de garantare agricolă și din fondurile de preaderare, în care măsurile luate de statele membre sau de țările candidate pot fi insuficiente sau care prezintă elemente transfrontaliere;

(iii) cazuri care indică posibile abuzuri privind regulile de origine, clasificările tarifare în regimuri comerciale preferențiale și nepreferențiale și posibile fraude legate de evaluare în scopul sustragerii de la plata taxelor vamale convenționale, inclusiv de la măsurile tarifare care fac parte din politica UE în materie de protecție comercială;

(iv) cazuri de contrabandă cu tutun, alcool, medicamente contrafăcute și alte produse periculoase pentru sănătate și securitate, care ar putea fi suspectate că încalcă drepturile de proprietate intelectuală în UE; fabricarea ilegală a produselor din tutun;

(v) cazuri referitoare la ajutorul umanitar și pentru dezvoltare acordat migranților, refugiaților și persoanelor strămutate în interiorul țării; precum și alte tipuri de sprijin acordat acestor grupuri-țintă.

70. Directorul general al OLAF a informat comitetul că prioritățile politicii de investigare ale OLAF au fost stabilite utilizând contribuții furnizate de părțile interesate, inclusiv contribuții din partea Rețelei de prevenire și detectare a fraudei a Comisiei, rapoartele Curții de Conturi Europene, rezoluțiile Parlamentului European și rapoartele Comisiei privind protejarea intereselor financiare.

([21]) Fondul social european, Fondul european de dezvoltare regională, Fondul de coeziune, Fondul european agricol pentru dezvoltare rurală și Fondul european pentru pescuit și afaceri maritime.

71. Totuși, OLAF a oferit comitetului o prezentare generală privind punerea în aplicare a priorităților politicii de investigare pentru 2018, adoptate cu o abordare foarte similară. În total, în 2018 au fost deschise 219 investigații și 30 de cazuri de coordonare, pe baza informațiilor primite de OLAF. Dintre acestea, 56 de investigații și 19 cazuri de coordonare s-au încadrat în PPI pentru 2018 (ceea ce reprezintă 25,6 % dintre investigațiile deschise și 63 % dintre cazurile de coordonare deschise). Deoarece aceste informații sunt extrem de limitate, ele nu permit comitetului să evalueze numărul de cazuri deschise pentru fiecare sector și direcție. OLAF nu a explicat deocamdată comitetului de ce procentul de cazuri desfășurate în conformitate cu PPI (25 %) este atât de mic.

72. Prin urmare, aproximativ 75 % dintre investigațiile OLAF nu se încadrează în propriile sale PPI, ceea ce reprezintă un procent mai mare decât cel din anul anterior. Comitetul a solicitat OLAF mai multe informații privind investigațiile care reprezintă acest procent de 75 % și motivele pentru adoptarea deciziilor respective. Comitetul pune sub semnul întrebării abordarea OLAF, care nu permite oficiului să stabilească priorități în cazul investigațiilor.

73. Comitetul concluzionează că sunt necesare modificări radicale ale abordării OLAF privind propriile sale priorități ale politicii de investigare, pentru a asigura eficiența și eficacitatea investigațiilor efectuate de OLAF și alocarea resurselor, care sunt esențiale dacă oficiul dorește să funcționeze în mod eficace.

RELAȚIILE CU OLAF, INSTITUȚIILE UNIUNII EUROPENE, PARTENERII ȘI PĂRȚILE INTERESATE ALE OLAF

Reuniuni cu instituții, organisme și alte agenții ale UE

74. Fiind un organism interinstituțional, Comitetul de supraveghere a identificat ca fiind prioritară menținerea unor contacte constante cu instituțiile UE și cu partenerii și părțile interesate ale OLAF. Comitetul a fost conștient în special de importanța îmbunătățirii fluxului de informații dintre instituții. Pentru urmărirea acestor obiective și pentru a obține feedback cu privire la performanțele OLAF, comitetul s-a reunit periodic cu comisarul responsabil pentru OLAF și cu secretarul general al Comisiei, cu Comisia pentru control bugetar a Parlamentului European (CONT) și cu grupul de lucru împotriva fraudei al Consiliului în cadrul Consiliului. Comitetul a făcut o vizită la Curtea de Conturi Europeană și l-a invitat pe Ombudsmanul European la reuniunea sa plenară. Aceste reuniuni au oferit ocazia de a face schimburi valoroase și de a dezvolta o relație constructivă. În perioada de raportare, comitetul i-a invitat periodic pe directorul general și pe directorii OLAF la reuniunile sale plenare. Comitetul așteaptă cu interes să mențină o legătură mai strânsă cu echipele operaționale și de investigații ale OLAF.

75. Comitetul a contribuit în mod activ la schimbul de opinii cu instituțiile, astfel cum se prevede la articolul 16 din Regulamentul (UE, Euratom) nr. 883/2013, în special în domenii precum PPI, durata investigațiilor, respectarea drepturilor fundamentale și a garanțiilor procedurale, viitoarele relații dintre OLAF și EPPO și gestionarea resurselor OLAF în vederea înființării EPPO.

GUVERNANȚA COMITETULUI DE SUPRAVEGHERE A OLAF

Secretariatul Comitetului de supraveghere, metodele de lucru și aspecte bugetare

76. Secretariatul joacă un rol esențial în ceea ce privește facilitarea și contribuția la realizarea tuturor sarcinilor asumate de Comitetul de supraveghere și asigurarea faptului că acesta este capabil să își îndeplinească mandatul legal în deplină independență. În conformitate cu Regulamentul (UE, Euratom) nr. 883/2013, secretariatul funcționează sub autoritatea directă a comitetului și în mod independent față de Comisie. Alocarea unui număr adecvat de membri ai personalului, cu aptitudini și competențe adecvate, este esențială pentru realizarea de către comitet a misiunii sale.

77. Secretariatul Comitetului de supraveghere este format din personal al UE, avocați și asistenți care monitorizează activitățile OLAF de zi cu zi și îi sprijină pe membrii comitetului la realizarea în mod eficient a atribuțiilor lor, cu scopul de a consolida independența OLAF.

78. În urma unei modificări a Regulamentului (UE, Euratom) nr. 883/2013 ([22]), secretariatul comitetului este asigurat de către Comisie, independent de OLAF și în strânsă cooperare cu comitetul. În februarie 2017, secretariatul a fost afiliat din punct de vedere administrativ Oficiului de Administrare și Plată a Drepturilor Individuale (PMO) al Comisiei Europene și nu pare să aibă legătură cu Comitetul de supraveghere în organigramă. În prezent, la peste doi ani de la mutarea la PMO, se poate observa că această modificare a avut un impact negativ asupra modului în care funcționează secretariatul.

79. În ceea ce privește amplasarea secretariatului în afara zonei de securitate a OLAF, comitetul și-a exprimat, de asemenea, îngrijorarea și și-a reiterat poziția cu privire la faptul că un loc adecvat în zona de securitate a OLAF ar permite cel mai bine secretariatului să își îndeplinească misiunea în mod eficient.

([22]) Regulamentul (UE, Euratom) 2016/2030 al Parlamentului European și al Consiliului din 26 octombrie 2016 de modificare a Regulamentului (UE, Euratom) nr. 883/2013 în ceea ce privește secretariatul Comitetului de supraveghere a Oficiului European de Luptă Antifraudă (OLAF) (JO L 317, 23.11.2016, p. 1). Regulamentul a intrat în vigoare la 1 ianuarie 2017.

80. Secretariatul a s-a confruntat cu mari deficiențe de personal din februarie 2017, iar situația nu s-a îmbunătățit în perioada de raportare. Această lipsă de personal a constituit un motiv de profundă îngrijorare pentru comitet. În mod inevitabil, aceasta a afectat planul său de lucru, ceea ce a determinat comitetul să discute cu seriozitate despre această problemă, în mai multe ocazii, cu comisarul pentru buget și resurse umane, dl Oettinger, și cu directorul general pentru resurse umane și securitate, dna Souka.

81. La sfârșitul anului 2018, secretariatul comitetului a recrutat un nou administrator, care și-a început mandatul în aprilie 2019; în prezent, un alt post rămâne vacant și trebuie să fie ocupat cât mai curând posibil. De asemenea, acesta a solicitat Comisiei să publice postul de șef al secretariatului, care a devenit vacant în noiembrie 2018. Postul a fost publicat la nivelul personalului de conducere de nivel superior, iar procesul de selecție este în curs. Comisia are nevoie de consimțământul comitetului pentru a numi membrii secretariatului. Este esențial ca acesta să fie implicat în procesul de recrutare pentru a garanta o reală independență a selecției membrilor secretariatului. Funcționarii desemnați pentru secretariat nu trebuie să solicite sau să accepte niciodată instrucțiuni de la niciun guvern și de la nicio instituție, de la niciun organism, oficiu și de la nicio agenție în legătură cu exercitarea funcțiilor de monitorizare ale comitetului.

82. Comitetul a informat OLAF, Comisia Europeană, Parlamentul European, Consiliul și Curtea de Conturi Europeană că trebuie să fie găsit un loc mai adecvat pentru secretariatul său, reforma Regulamentului privind OLAF constituind o oportunitate de a reexamina acest aspect. Comitetul este încurajat de propunerea Parlamentului de modificare a dispoziției actuale privind secretariatul în Regulamentul (UE, Euratom) nr. 883/2013 ([23]). Această modificare va permite celor trei instituții ale UE împuternicite să facă numiri și comitetului să ia în considerare toate opțiunile posibile privind cel mai bun loc de afiliere și amplasare a secretariatului său, inclusiv opțiunea inițială de a-l integra din nou în cadrul OLAF sub autoritatea comitetului și cu dispoziții similare continue pentru funcționarea independentă a acestuia.

83. În 2018, Comitetul de supraveghere a organizat 11 ședințe plenare. Președintele, raportorii și membrii secretariatului comitetului s-au reunit, de asemenea, în mod periodic pentru a colabora cu privire la anumite chestiuni. Pentru fiecare chestiune majoră analizată, Comitetul de supraveghere a numit un raportor. Raportorii au lucrat împreună cu secretariatul pentru a pregăti proiecte de raport, avize sau documente care urmau să fie discutate în cadrul reuniunilor plenare. De asemenea, raportorii s-a întâlnit cu conducerea și personalul OLAF în cadrul pregătirii avizelor și rapoartelor Comitetului de supraveghere. Comitetul a discutat cu OLAF cu privire la avizele sale înainte de adoptarea acestora.

84. Bugetul comitetului pentru exercițiul care face obiectul prezentului raport a fost de 200000 EUR, iar nivelul de execuție a bugetului a fost de 93,4 %. Ordonatorul de credite subdelegat responsabil pentru cheltuieli este directorul PMO.

85. Pentru a asigura o transparență maximă a activității sale, Comitetul de supraveghere publică documentele de interes public pe site-ul său interinstituțional (http://europa.eu/supervisory-committee-olaf/).

([23]) A se vedea nota de subsol 6 din raportul curent de activitate; Rezoluția legislativă a Parlamentului European din 16 aprilie 2019: articolul 15 alineatul (8), „Comitetul de supraveghere”, din care a fost eliminată sintagma „independent de oficiu [OLAF]”.